

PRAGMA

Ètica, opinió i racionalisme
NÚM. 7

- El judici del semblant
- La crisi nord-sud. La nostra supervivència està en crisi
- El matrimoni entre homosexuals. Una llei insuficient
- El català, llengua franca universal
- Pensar i sentir
- Contra la política
- Una fiscalitat a mida
- País laic "descontaminat"
- Respecte per a tots

Foto: Emili Vives

El judici del semblant

La interrogació sobre l'altre prodiga més preguntes sobre *el com* que sobre *el què*. El *qui és?*, sol traduir-se per «*quines coses fa, com es guanya la vida, com vesteix o quins llocs freqüenta.*»? Les preguntes sobre *què pensa o què diu* ocupen un pla distant en la indagació. Les perversions culturals a cada pregunta tipus senyalen l'interès del preguntant i pot simptomatitzar la ideologia que sustenta tal pregunta. Ja sabem que ens podem endevinar els uns als altres per la manera de parlar i més concretament pel tipus de construccions verbals que fem, en particular el tipus de preguntes amb les quals volem vertebrar una conversa. Quan les preguntes configuren un damerograma on anar-hi posant totes les respostes d'estatus, ubicació, estils de vida i imatge podem inferir que la mentalitat interrogadora de qui pregunta es basa en una prioritat evaluativa prop de si aquest altre preguntat convé o no per als propis interessos. Inclosos dintre aquests els de la família. Quan ell pregunta a la seva filla amb qui surt, de què viu aquest algú o li objecta la seva manera de vestir, en última instància està més preocupat per l'estabilitat familiar o privada que no per la felicitat de la seva filla i el seu desenvolupament experimental i intel·lectual. Quan algú s'interessa més pels teus cabells o la incompatibilitat entre la seva idea d'una barba retallada i la realitat de la teva està indicant que prioritza l'aspecte a l'essència, el cos a l'ànima, la veritat aparent a la veritat profunda. Quan algú dedica part del seu temps verbal a parlar de qualsevol altre personatge públic o conegut pels interlocutors sobre les seves maneres, els seus tics, el

seu últim model de cotxe, amb qui surt, amb qui ha trencat o les seves formes visibles, està demostrant en la seva forma de conversar que els seus interessos intel·lectuals i culturals no van més enllà de les aparences i que el seu interès per l'altre es merament circumstancial i superficial.

Una posició important de les construccions verbals humanes són per emetre judicis de valor sobre el semblant aliè. Els parladors semblen no tenir temps per indagar qui és l'altre abans d'emetre un judici serè, sinó que pateixen una pulsio per a posicionar-se el més aviat possible en la roda de les relacions humanes. I això es fa la majoria de vegades amb elements perceptius –generalment visuals– abans que valoratius i comunicatius. Certament no tenim temps per a tots i perquè abans d'aprofundir amb algú probablement ja tenim una actitud implícita presa envers aquest algú en funció de la imatge que el nostre sistema computa d'ell/ella o en funció del que ens han dit d'aquesta persona, ambdues vies posicionals remetent a prejudicis, amb el que el judici del semblant aliè es basa en un preconcepte sobre el que considerem que l'altre és o com l'altre s'ha de comportar.

He comprovat que la gent que té més necessitat d'emetre judicis del semblant aliè remet a dues premisses: una manera de prendre's la vida i els altres com objectes decoratius i superficials i –sobretot– una autoignorància sobre el seu propi semblant. Diríem que qui omple les converses sobre com vesteixen, es pentinen o es perfumen els altres són persones sublims d'especial categoria d'una

Foto: Joan Reig

dignitat i elegància que els permet emetre les seves opinions amb rotunditat. En canvi hi ha gent amb una imatge ben deplorable (pantalons acampanats i apedaçats, peces desconjuntades, cares lletgíssimes, pelleriques corporals...) i que en canvi s'atreveixen amb els seus judicis i sentències. El que és més, les assessories d'imatge i els tècnics de protocol – que no per pocs són inexistents – produeixen un munt d'idees i regles sobre el comportament públic i vestit dels altres. Són mestres en superficialitats, en parlar i no dir, en crear imatges humanes sense persones, en beure de copes buides, en menjar productes inútils i en parlar conversacions supèrflues. Tot un art si atenem al fet que el món, el que més pateix, és el seu terror al buit i al no-res, amb la manifestació més patètica de no tenir res per dir. Tal professió es una ramificació més d'una visió protocol·lària de l'existència en la qual no es deixa sorgir la espontaneïtat – a la qual se li té veritable por – i en la qual tot ha d'estar previst, predit, predecidit, preformat i preavisat, i qualsevol eventualitat que escapa d'allò pactat és un inconvenient o mal vist. El protocol pot estar justificat per raons de seguretat física d'alts magnats o amfitrions, però sobre tot ve determinat per raons d'intocabilitat psíquica

dels qui s'hi protegeixen. És una manera de mantenir a cadascú en el seu corral, es dir en el seu rol acceptat, fora d'aquest rol serà inacceptable, criticat, maleït i apartat. Us imagineu qualsevol senyoria assegut en el seu excusat o parlant de tu a tu en qualsevol coincidència d'ascensor (que ens diria **Michel Montesquieu** si hagués conegut els ascensors). El protocol és una construcció mental - cultural que les diferents èpoques han estat necessitant i han anat perfeccionant en nom de les necessitats viscerales de classe o casta per no entrar en les veritats personals. I el protocol de les formes existeix en tots els esdeveniments humans en major o menor mesura i no exclusivament en els espais de palau, o en les cites diplomàtiques o en les festes de les ambaixades.

En qualsevol grup de sortida per compartir una tarda de diumenge o una excursió en el que suposadament hi ha una amistat, la gent tendeix a jutjar els altres per les seves aparences i per les informacions indirectes, amb un factor numèric major o amb una complexitat de relacions numèriques encara es donen més aquestes dinàmiques de prejudicis. La superficialitat ocupa el lloc de l'essencialitat quan qui es deixa posseir per aquella no té suficient sensibilitat i habilitat per saber-hi entrar. El judici del semblant remet a una reminiscència aristotèlica segons la qual la realitat es limita a la informació que produeixen els sentits. Si aquests sentits dictaminen d'un o altre que no té el patró de bellesa estàndard o que no vesteix d'acord amb els cànons de la moda és exclòs radicalment del camp d'interès directe. Hi cap una analogia amb la història de les idees, si la història de la filosofia pot assolir la seva edat adulta amb el **Renaixement** a partir de desprendre's de la cotilla de mirada intocable d'**Aristòtil** que havia regit per quasi dos mil·lennis, també la mirada de les veritats assoleix el seu criteri madur quan s'atreveix a mirar les persones que hi ha darrere les seves cares i sota les seves robes i gestos. El semblant expressa, però no resumeix ni completa l'altre. És un embolic. El seu paper d'embolicar el caramel està dins. Qui entengui que un paper inadequat no pot guardar un bon gust es queda en la forma o en la aparença, els seus sentits queden atrapats pel color i la postal, no pels continguts i el ser en si mateix. Veure l'altre com un **ésser en si** és antagònic a veure'l com un **ésser per a mi**. Una part del comportament humà ve regulat i decidit perquè és un comportament associat al dels altres. Les formes de vestir i d'aparentar vénen influïdes tant per les modes i actituds regnants com per un desig íntim d'agradar a qui ens fa tema de la seva mirada. La subtilitat d'aquesta interacció va de l'extrem a crear un aspecte totalment pensat en ser objecte de consum per complaure a l'altre, a crear el propi en virtut de la manera com un subjecte se sent més còmode amb la imatge que dona.

Foto: Jaume & Ramon

La imatge de cadascú és el resultat de complexos processos psíquics personals i d'influències socials. La imatge és verge en néixer, com una tela on pintar, i es va convertint amb el pas del temps en una barreja del que un desitjava ser sense aconseguir-ho i el que un és malgrat que no li agradi. L'acabat de néixer té la cara que li proporciona la naturalesa, el púber i l'adolescent tracta de tenir la que vol conforme als seus desigs d'ídols i ideals del jo, i el vell té la cara que li correspon després de les múltiples coccions de totes les passions.

Tota cara acaba revelant a qui la té el que és sense estar d'acord amb tot l'aspecte. No hi ha potingues ni perruqueries que puguin amagar del tot la personalitat de fons, encara que tota simulació de semblant sí revela la personalitat que necessita amagar-s'hi darrere.

Un excés d'energia per cultivar el semblant consumeix una energia en detriment d'altres cultius personals. Ser una cara o un cos pot tenir per paga no ser. I des de la posició o la mirada valorar una imatge té per risc mancar d'aptitud per connectar de tu a tu, de persona a persona amb l'altre. La psicoestètica és important i l'ésser humà —més que cap altre animal— està necessitant decorar la seva pell per expressar els seus desitjos i les seves necessitats, per convertir aquesta necessitat en un consum quotidià de temps excessius per a un mateix que va en contra

d'altres dedicacions que donarien fruits més substancials. Qui posa la dosi d'aquests temps?, i qui decideix els fruits personals a assolir? Òbviament cada subjecte és el responsable d'això. No té sentit fixar uns temps. Cada qual sap en el seu íntim el molt o el poc que dedica a la seva imatge. El que sí sabem és que major temps de dedicació no significa una major sensibilitat ni uns majors assoliments de creació, el multicolor «hippie» i els seus jocs de flors substantivitzaren i massificaren unes formes abans no assolides, a la vegada que eren alternatives a les antigues maneres i esforços per les atencions corporals (1). La imatge és un projecte, un disseny artístic. Tenir cura corporal en totes les seves dimensions també és una manera de connectar amb una determinada gent i fer una determinada petició de correspondència. Hi ha imatges que ens atrauen i altres que ens allunyen, bel·leses que es limiten a la cara i amaguen la brutor amb desodorants i altres que no necessiten elements artificials per revelar-se en tot el seu salvatgisme natural i guapura.

Quan el subjecte necessita fer passar la seva seguretat personal per un semblant posa el simulacre d'un mirar en el lloc de l'essència d'un ésser rendint-se al pes del mirador, al dictat de qui observa o de la societat que mira.

Foto: Emili Sancha

La proliferació de variants va permetent la coexistència de diferents modes i antimodes i això ha permès un luxe de diversitats i un increment de les toleràncies. Tant li fa que l'altre estigui carregat de cadenes, agulles a la pell, crestes, ossos al nas, cèrcols metàl·lics al coll, arracades, ratlles a la dreta del cabell, barbes, bigotis, cues, monyos, gases per vestits, camini amb sandàlies eivissenques o vagi sense sabates? És tan prioritària la seva imatge per passar a les preguntes de l'ésser deixant de costat les de la forma? Instintivament es tendeix a estar amb aquella gent que se t'assembla i es rebutja aquella altra diferent. El similar produeix un rotlle de seguretat i el diferent causa una certa por.

Hi ha un fil conductor entre la indisposició d'un semblant aliè, amb una indisposició capital a qualsevol variable. La intolerància per colors de pell o llengües diferents no està tan lluny a la intolerància en les formes de

vestir o estar. La necessitat de construir i emetre prematurament un judici pel semblant aliè en amagar una impotència per admetre la personalitat diferent com una font complementària a més d'una ignorància enfront del propi semblant que, —mira per on— no té per què agradar a qui és jutjat (2), però que té la cautela o la consideració —altres formes protocol·làries— de no dir-ho.

El judici del semblant apriorístic acaba per impedir un judici de l'ésser i en conseqüència el progrés d'una comunicació entre persones. Pel damunt de l'elogi o el rebuig de la imatge aliena preval la naturalesa d'aquest acte en el que l'altre és evaluat, decidit i saldat en funció del seu continent i no del seu contingut.

Tant pel qui rep el judici com per qui l'emet, sempre que se'n faci d'allò una qüestió central, una noció d'incompatibilitat aflora impeding altres converses il·lustrades

Separem d'aquesta pulsio immediatista haver de dir el que l'altre ens sembla pel seu semblant no significa un divorci de les opinions sobre el gust sinó un rescat d'una altra sensibilitat no tractada com a premissa per altres connexions comprensives, intel·lectuals o íntimes. Tancar les converses en diàlegs sobre el semblant és no sortir a la vegada de llocs superficials de la interlocució.

En el debat sobre figura i fons d'allò que som i podem ser descriu veient les nostres interaccions amb els contorns i la veritat de nostra força en ser nosaltres mateixos siguin quines siguin les influències que ens rodegen.

Jesús Ricart

(1) En *El graduat* un dels treballs que feren furor en la filmografia d'aquella època, un dels diàlegs parla que dedicar més d'una estona a la imatge és considerat una pèrdua de temps en contra d'altres coses més satisfactòries de la vida.

(2) Acostumat tota la vida a ser objecte de crítica pel meu semblant (i també per la manera de viure la vida) en diferents classes de gent sempre m'ha sorprès un comú denominador, la tristíssima imatge dels criticants, tan interessats a fer de detectius dels errors aliens sense adonar-se dels seus propis crims contra l'estètica.

////////////////////////////////////

ATEUS DE CATALUNYA

La religió es basa en el menyspreu de la vida a la terra i en la promesa d'una recompensa després de la mort pels qui accepten creure i obeir cegament els dictats dels intermediaris d'una suposada divinitat. Aquesta és una exigència grollera i fosca que a canvi demana l'entrega d'allò més valuós que té l'home per al coneixement: la seva raó crítica i la seva llibertat.

L'ateisme en canvi és alliberador, ensenya a gaudir lliure i responsablement de la vida aquí a la terra i a superar-se per fer del món i de la societat, gràcies al propi esforç, una llar acollidora i digna, un indret on siguem capaços de viure millor tots plegats.

Apartat de Correus núm. 13.112

08080 Barcelona

info@ateus.org

http://www.ateus.org

tel. 696.505.636

Foto: Henk

La crisi nord-sud

La nostra supervivència està en crisi

Abans el nostre egoisme podia portar a voler arruïnar el Sud per enriquir-nos. Avui dia, les circumstàncies ens han fet obligatòriament solidaris a tots:

1.- La multiplicació de consumidors i de consum per persona ha portat a una contaminació planetària: des de la capa d'ozó i canvis climàtics (sequeres, erosió, etc.) fins a les radiacions nuclears i pluges àcides.

2.- Les males condicions alimentaries, fins i tot la fam aguda o crònica que pateixen més de mil milions de persones, així com les seves pèssimes condicions higièniques, desenvolupant malalties, (clàssiques com el còlera, o noves com la SIDA i l'Èbola), malalties que arriben cada vegada més al Nord.

3.- Les guerres, fins i tot limitades teòricament al Sud —on hi ha més de cinquanta guerres en estat agut o larvat— atrapen també de diverses maneres el Nord, des dels costos de «defensa» fins al reforçament de controls i pèrdua de llibertats. El terrorisme massiu, «guerra del pobre», ens ha fet conscients de la Primera Guerra Mundial, desencadenada fa ja temps pel Nord.

4.- Variades drogues que esclavitzen i maten al drogo-dependent i perjudiquen greument a molts més, són exportades cada vegada més, eludint les fronteres, del Sud al Nord.

5.- Legals o clandestins, els emigrants econòmics o polítics del Sud —ja hi ha més de cent milions de refugiats— es multipliquen en un Nord no preparat.

L'augment de població i la tècnica han aproximat a tots els homes, ens han fet necessàriament «pròxims». No envers un món de tercera, un Tercer Món, en condicions cada vegada més perilloses per a tots, en el nostre jove vaixell abarrotat, en la nostra minúscula nau espacial Terra. Seria absurd, suïcida, amoïnar-nos per arreglar més i millor el nostre pis sense tenir en compte que el gratacels està en flames. Està en perill la nostra prosperitat, fins i tot la nostra vida.

Mencionant aquests fenòmens, l'ONU ha advertit al Nord: «la seva seguretat a curt i mitjà termini es veurà amenaçada pels irreversibles efectes *bumerang* de l'empobriment i misèria de la majoria dels països de la terra», conclouent que la dependència Nord - Sud obliga a planificar estrictament la «seguretat humana» a escala planetària. Així ho va dir el Director de la UNESCO abans del 11-S: «Estem asseguts sobre una bomba de rellotgeria, activada per la misèria dels països empobrits, el creixement de la

població i el deteriorament del medi ambient.

Ens trobem en estat d'emergència planetària. En els pròxims trenta anys el planeta es tornarà inhabitable si aquesta bomba no es desactiva.»

AUGMENTA EL DESEQUILIBRI ECONÒMIC NORD-SUD

El Nord, amb el 20% de la població mundial, té el 87% de la riquesa (Producte Nacional Brut); el Sud, el 80% restant del món, té només el 13%: és a dir, vint-i-tres (23) vegades menys.

Més encara: aquesta diferència ha anat creixent durant tot el segle XX, i s'ha accelerat en aquests últims

Foto: Montse Fernandez

trenta anys: el 20% més pobre del món ha disminuït els seus ingressos del 2,3% a només l'1,4: unes 0,60 euros diaris (disset vegades menys que el 20% més pobre d'Espanya). Les 358 famílies més riques sumen més que els 2.500 milions més pobres del món.

Aprofitant el seu predomini militar, polític, econòmic i tècnic, el Nord paga cada vegada menys per les matèries primeres del Sud, ven més car els seus productes industrials, importa mà d'obra barata discriminada que no ha hagut de criar, i fins i tot atrau a molts dels pocs tècnics del Sud, la preparació del qual no ha costejat.

Els préstecs internacionals que el Nord concedeix a molts governants ineptes o corruptes –amb freqüència per comprar armes amb què oprimir els seus pobles– ha permès al Nord restaurar col·lectivament l'«esclavitud per deutes»: només pagar els interessos del seu deute consumeix el 32% de les exportacions d'Àfrica, i el 43% d'Amèrica Llatina. El 1992, només per pagar el deute, el Sud va tornar al Nord més de dos vegades i mitja la suma de l'ajuda rebuda.

Tot això succeeix en un (Tercer) món en què moren de fam a l'any quaranta milions de persones; 3.500 milions posseeixen el 5,4 del PNB mundial, menys que França. Per això, diu el nord-americà Rubin, aquests diners són violència i darrere de les xifres en dòlars del comerç actual Nord - Sud cal llegir: «nens morts, éssers humans explotats i sacrificats, dignitat negada».

Particularment criminal és l'«ajuda» del Nord al Sud exportant armes. Com va reconèixer al final el general Eisenhower, president dels EEUU: «Cada arma de foc que es fabrica significa en últim terme un robatori contra els que passen fam, gastant no sols diners, sinó la suor dels treballadors, el geni dels científics i les esperances dels seus fills.»

Així les armes maten a molts encara abans de ser fetes servir. Espanya destaca vergonyosament en aquest tràfic –més danyós que el d'esclaus, perquè mata i esclavitzava a molts més– exportant, fins i tot il·legalment, moltes armes.

Després –com la resta del Nord– envia equips humanitaris a les víctimes d'aquests armes, com a cínici servei de postvenda d'armaments (V. Fisas). No menys mortíferes les tabaqueres que estan sent expulsades del Nord i enverinen ja massivament el Sud d'on seran quasi tots els deu milions de morts anuals que la OMS calcula hi haurà dins de quatre lustres, (ara «només» quatre milions).

IMPOSSIBILITAT TÈCNICA D'UN «DESENVOLUPAMENT» MUNDIAL

Les creixents desigualtats econòmiques corresponen al sistema actual de desenvolupament adoptat pel Nord, desenvolupament que exigeix un consum cada vegada major de productes més escassos, amb la qual cosa es redueix el

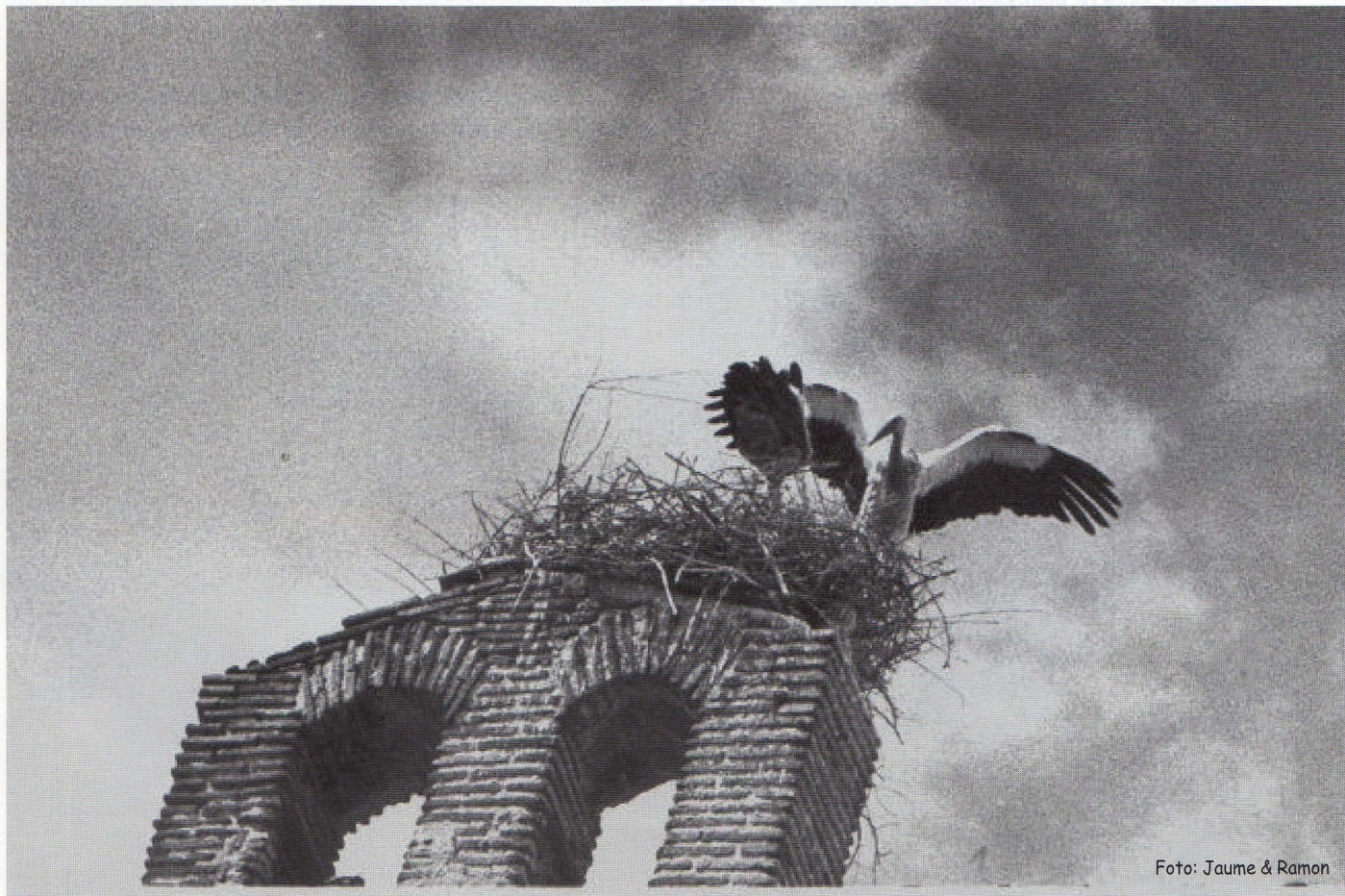

Foto: Jaume & Ramon

nombre de persones que poden gaudir-los (per exemple: del cotxe de cavalls a l'automòbil i d'aquest a l'avió). Aquest tipus de desenvolupament és, doncs, inabastable per a la gran majoria de la humanitat, com va reconèixer el president nord-americà L. Johnson, perquè el seu país consumeix la meitat dels recursos no renovables del planeta, sent el 5% de la seva població. I en el món se perden cada any per el cultiu sis milions d'hectàrees, i es degraden 20 milions més (Nacions Unides).» Hem construït una societat i un sistema soci - econòmic - polític que no es pot mantindre.

La supervivència de l'espècie humana està en joc» (L. W. Milbrath). «Ens estem aproximant amb rapidesa a molts dels límits de la terra» (Manifest dels premis Nobel; veieu també «Més enllà dels límits del creixement», de Meadows).

TRANSFORMACIÓ DE LA PRODUCCIÓ I EL CONSUM

La única manera de resoldre el desequilibri cada vegada major i més perillós -inclús per al Nord- entre aquests dos móns exigeix una radical transformació de l'actual malgastador sistema de producció i consum del Nord. Per descomptat, una societat no consumista no tindria per què ser tan pobre i austera com ens la volen pintar les multinacionals, perquè aquesta alternativa sembla indesitjable o utòpica. Al contrari, seria l'alliberament de tant de treball i tensió obsessius que la seva propaganda ens imposa al vendre com necessaris molts bens superflus. En un sentit més ample i immediat, el consum ens consumeix i ens mata, després de portar-nos a aniquilar animals i plantes, i inclús a erosionar greument el «oasi Terra».

UN CANVI CULTURAL, PER UNA REAL DEMOCRÀCIA MUNDIAL

Urgeix, doncs, un canvi radical i alliberador, que valori al ser humà pel que és, no pel que fa o té. Tota discriminació per raça, sexe, nació o ideologia, tota divisió de la moral en dos codis, un per al propi grup i un altre per als demés, acaba per justificar la lluita entre civilitzacions, la pitjor explotació i genocidi. Únicament el respecte a tots, una autèntica democràcia planetària, podrà evitar el creixen desequilibri mundial. Només quan el Nord no estigui ja tan cegat pel seu racisme, nacionalisme i la seva nova religió del «súper - desenvolupament», comprendrà que les altres races, nacions i cultures tenen dret a existir d'una manera digne; que no es tracta d'estar sempre «tirant una mà» al Sud, com si fóra aquest incapaç de valer-se per sí mateix (paternalisme, nova versió del colonialisme de «la càrrega de l'home blanc»), sinó que el fonamental és treure al Sud la mà que se li té posada damunt. Cal eliminar l'opressió cultural, ideològica, racista, contra el Sud. I acabar amb el comerç injust, monopolista -inclús d'armes, com vam veure -, substituint-lo amb un comerç injust, que faria innecessari aquestes «ajudes» que moltes vegades ajuden... al subdesenvolupament del Sud, i aquests crèdits que avui lo esclavitzen amb deutes. Liquidant les seves «relacions asimètriques», «la cooperació Nord - Sud és una necessitat política, un imperatiu racional i un deure moral» (Conferència Nord - Sud).

QUÈ POTS FER TU?

1. CONÉIXER MILLOR EL SUD: El primer és comprendre millor a altres pobles, altres cultures: el seu mode

de ser, pensar i viure. Molts llibres i revistes, programes de ràdio i televisió, ben triats, poden ajudar a aquesta tasca tan necessària com apassionant. Tractar immigrants del Sud, o viatjar a aquests països, alguns tan pròxims com El Marroc, pot ampliar més encara els horitzons.

2. ANALITZAR LES RELACIONS NORD-SUD Lligat a l'anterior, és imprescindible aprofundir en la història i estat actual de les relacions mundials reals, amb freqüència distorsionades pels grans interessos en joc. Convé, doncs, utilitzar diferents fonts, per obtenir una visió més objectiva.

3. PASSAR A L'ACCIÓ: Actuar a partir de les organitzacions de diferent tipus. Incorporar-se a algun moviment de cooperació Nord - Sud, que pugui orientar i completar aquesta acció personal. Com el 0,7% del PNB demanat per l'ONU com a començament d'indemnització al Sud. Ajuda que cal augmentar per compensar també els «desgastos» en la seva transmissió al Sud, inclosa la corrupció. Allí com aquí els abusos, els «falsos pobres» lluny de dissuasions, han d'estimular el nostre enginy per auxiliar als realment necessitats.

CONCLUSIÓ

Sigui quin sigui el camí triat per cadascú, és urgent canviar aquesta situació de «bogeria organitzada» (Willy Brandt) on «la normalitat és la catàstrofe» (Riechmann) en un món en què dotzenes de milers de persones moren cada dia de fam i misèria, moltes més que en els pitjors moments del nazisme, mentre que el Nord mira cap a un altre costat, convertit en una «cultura de la ceguesa i de l'oblit» (Díaz-Salazar), en la qual allò important és no saber, diluir la responsabilitat en els complexos mecanismes del mercat o la política (ONU, UE, etc.) I en un país on els polítics prometen en principi el 0,7 del PNB, però ho neguen en la pràctica; i els ciutadans, encara que en els seus dos terços es declaren en favor del 0,7, només donen poc més de la desena part d'aquesta quantitat a les ONGD, mentre gasten l'equivalent a vuit vegades aquest 0,7 en jocs d'atzar.

Cal transformar aquesta «civilització cainita», que tolera i fins i tot fomenta cada dia cent mil morts per fam i misèria fàcilment evitables, i que, enlluernada per certs èxits, continua esforçant-se per aconseguir un desenvolupament ecològicament suïcida, provocant també amb la seva creixent injustícia unes reaccions terroristes que acceleren la pèrdua global de llibertats.

Martín Sagrera

Frases:

«Quina classe de democràcia és aquella que prohibeix la dissensió, la castiga i la transforma en delictes? Quina classe de democràcia és aquella que en lloc d'escoltar els ciutadans els fa emmudir, els entrega a l'enemic, els abandona als abusos i a la prepotència? Quina classe de democràcia es aquella que tortura els seus fills i els envia a la mort? Quina classe de democràcia és aquella en què la minoria compta més que la majoria? És una no-democràcia. Una mentida.»

Oriana Fallaci

Foto: Jaume & Ramon

El matrimoni entre homosexuals

Una llei insuficient

Aquest any 2005 els gais i lesbianes poden casar-se entre ells, gràcies a un petit retoc del codi civil que canvia allò que: «el matrimoni és la unió entre un home i una dona», ja que és la unió entre dues persones.

Als carques i les esglésies, les persones del mateix sexe no els semblen aptes per formar una família, els cal que un tingui penis i l'altre vagina perquè siguin: «una família com cal». No els importa la creixent massa de població homosexual que, com a éssers humans, també estimen, tenen sentiments i sensibilitat per formar una família i educar fills, amb dos pares o dues mares, què hi farem: el més important és l'amor.

Aquests carques i aquestes esglésies, de les quals parlava, tampoc veuen amb bons ulls l'adopció de fills per part de solitaris o solitàries, que volen fer una família monoparental sense parella estable.

Qualsevol família per petita o singular que visqui amb amor i harmonia, és millor que l'abandonament d'infants, el qual és aprofitat pel vergonyós mercadeig mundial que fa pagar per fer una humanitària adopció.

Mentre uns quants pocavergonyes (institucions i centres) aprofiten un acte humanitari com és el fet d'adoptar una criatura desemparada per convertir-lo en una transacció econòmica entre 10.000 • i 20.000 • i no són criticats per ningú, sí que es critiquen els dos gais o el solitari que vol adoptar un fill. Per què serà?

Tornant a la llei del matrimoni, pregunto, per què cal limitar el matrimoni a dues persones? Per què no pot ésser entre diverses persones? Per què un matrimoni entre 2 homes i 1 dona, o entre 3 dones i 2 homes... no és possible? Qui té dret a regular la vida íntima de ningú? Qui té dret a limitar la capacitat amorosa o sexual d'un grup de persones que s'estimen, que decideixen compartir la seva vida conjuntament (compartint la casa, l'educació dels seus fills, l'economia, etc...?).

Crec que la llibertat i la capacitat d'estimar i associar-se sentimentalment de diverses persones a la vegada no ha d'estar regulada ni limitada més que pels propis interessats.

Suposo que aquests matrimonis entre més de dues persones no serien freqüents, però crec que mereixen el mateix reconeixement, respecte i acceptació que els matrimonis a duo que encara ens volen imposar, siguin homosexuals o heterossexuals.

Els matrimonis entre més de dues persones també obren les portes a les moltes persones bisexuals que tindrien espai per fer una família més a la seva mida, amb menys infidelitats i dobles morals.

Cal reconèixer que amb l'educació masclista i patriarcal a la qual hem estat sotmesos em costaria molt acceptar en el meu matrimoni un altre mascle, no altres femelles encara que entre ells hi haguessin relacions homosexuals. És complicat però hauríem de començar a aprendre a respectar totes les opcions de matrimoni que ens ajudin a ser més feliços, més humans, més complets com a persones.

Foto: Jaume & Ramon

Quan puguem veure matrimonis de més de dues persones, haurem trencat una llança a favor de la llibertat d'amor, sentiments i sexualitat.

Serà una major opció de felicitat de persones que s'estimin, a vincular-se entre si per compartir una vida o part de la vida. Sempre he cregut que en l'acte (o contracte) del matrimoni, cal fer un pacte de repartiment en cas de ruptura. Cal fer-ho quan s'estimen, quan són generosos l'un amb l'altre. Això seria encara més recomanable en els matrimonis polígams, que és quelcom més complicat i amb més repercussions jurídiques.

Per fer això estan els juristes, per trobar solucions justes als possibles conflictes d'interessos quan arriba el desamor o a la mort d'un membre.

En resum: la meua modesta proposta de canvi de llei, seria més senzilla que aquesta que permet casar-se als homosexuals, jo només canviaria una sola paraula; «és la unió entre **dues** persones» per la de «és la unió entre **diverses** persones».

Emili Vives

C/ Rossend Arús, 16
08014 BARCELONA
93 421 18 80 - 93 331 10 42
93 422 89 71
cedel@kadx.com
http://www.kadx.com/cedel

Fax:

Web:

Llibres de:

- ☛ Naturisme.
- ☛ Salut i benestar.
- ☛ Medicina natural.
- ☛ Tècniques de desenvolupament.
- ☛ Ioga i orientalisme.
- ☛ Tests.
- ☛ Lleure: esports, jardineria...
- ☛ Parapsicologia.
- ☛ Màgia i il·lusióisme.
- ☛ Ramaderia i agricultura.
- ☛ Enginyeria, mecànica...
- ☛ Galvanotècnia i anticorrosió.
- ☛ Pintura.
- ☛ Electrònica, electricitat...

SOL·LICITEU EL NOU CATÀLEG GRATUÏT

Foto: Jaume & Ramon

El català, llengua franca universal

La filosofia és l'estudi de la Realitat en vistes a trobar el concepte de Veritat, ras i curt, és l'Art Magna de Ramon Llull, l'art de pensar, l'art gran que ens caracteritza als humans i ens diferencia dels animals, l'art que va donar origen a les rodes combinatòries, a través de les quals, de manera arcaica, però molt entenedora, Ramon Llull va donar una interpretació estàtica de la Realitat.

Avui sabem que la Realitat, fins i tot en les seves formes més ínfimes, és dinàmica, i és per això que han sorgit noves formes de contemplar la Realitat, les quals s'expliquen en els meus cursets de Ciència i Metafísica.

Tornant a les rodes combinatòries de Llull, cal recordar que són part constituent de la filosofia clàssica catalana i que fou expressada en català, abans que s'escrigués filosofia en francès, en alemany, ni en qualsevol altra llengua viva europea.

És així com els catalans donem al món una manera analítica de pensar, un concepte —el de les rodes combinatòries— que ens permet d'apropar-nos a la Realitat i a nosaltres mateixos —formes de la Realitat que som— i a un sistema de produir projectes que ens condueixin a l'Apocalipsi, paraula que en grec vol dir Revelació, moment a partir del qual coneixerem quina és la nostra veritable dimensió, i quines són les possibilitats i quins són els camins que ens permetran d'assolir la plenitud personal i la *felicitat*

col·lectiva.

Reptant el risc de sobtar l'autoodi de molts catalans, i de desvetllar les ires provinents de la «meseta», d'allà on ens voldrien submisos, passius, ignorants i mesells, vull expressar que molt abans que Darwin, un altra català, Ramon Sibiuda, establí l'escala de la vida, inspirà el pensament de Montaigne i de Descartes, considerats, erròniament, capdavanters del pensament occidental, i plantejà que la Humanitat disposava de dos llibres, i que un era la Bíblia i l'altra, la pròpia Natura, i que era el llibre de la Natura el que no es podia falsificar ni prohibir.

Afegiríem que aquest llibre, la Natura, constitueix una reserva immensa de coneixements, del qual no n'acabarem mai l'estudi, però que d'aquest estudi ja n'albirem les constants matemàtiques que governen l'Univers, i conseqüentment les regles i normes d'explicació de la Realitat.

És així com Ramon Llull, en un moment d'inspiració genial, manifesta que ens cal trobar el concepte de Veritat, gràcies al qual, si la Religió i les seves creences es comproven com a certes, podrem creure amb coneixement de causa. Contràriament, si els dogmes i les creences es comprovessin com a falses, en consciència, no hi hauria cap raó per creure-hi.

És així com hem arribat al concepte de matemàtica

Foto: Jaume & Ramon

analògica, la qual explica la impossibilitat de la certesa exacta, altrament anomenada lògica borrosa, com hem aconseguit també penetrar en els secrets de la física subquàntica i del comportament del genoma, la qual cosa dóna una raó exacta del perquè de les mutacions i de la evolució, permetent d'elaborar una explicació matemàtica de les teories de Darwin.

És a través d'aquests raonaments que arribem a explicar la naturalesa bioelectrònica de la psique, i les tècniques de manipulació anímica.

La transcendència d'aquests coneixements és tal que pot conduir la Humanitat a una fase última de Govern Mundial, a través d'una filosofia científica i objectiva que estigui en la mesura de crear una identitat universal, bo i respectant, des d'un punt de vista estructuralista, lliurament assumit per tots, totes les identitats locals conseqüents a la història i a la situació geogràfica i climàtica de cada poble.

Aquesta identitat científica, objectiva i universal, s'ha de constituir en punt de trobada de tots els pobles i cultures d'aquesta nostra limitada terra, de manera que conduïxi les nostres diferències al terreny del diàleg, de la justícia i de l'Harmonia Personal, l'Harmonia Social i l'Harmonia Planetària.

Els catalans som a les portes de la Transcendència, a través de un missatge científic, innovador i supremament humà.

Escau a una nació sense estat, com la catalana, no opressora, àvida de justícia, sense exèrcit, sense més armes que la paraula, d'aportar aquest missatge intel·ligent, necessari, avançat i entenedor que tan necessita aquesta Humanitat, tantes vegades maltractada, explotada, enganyada, corrupta i al caire de l'autodestrucció.

Simplement, cal posar seny –concepte essencialment

català– i aprendre a esbrinar la Realitat, entendre què som i qui som, entendre les nostres possibilitats i els nostres límits i deixar de jugar a aprenents de mag, en un joc que –a molt curt terme– si continua, ens conduirà al desastre, sigui bèl·lic o sigui ecològic.

L'arrel del mal és metafísica, es troba en la intel·ligència de l'home, també s'hi troba el bé, la prosperitat, la justícia, la plenitud i la felicitat.

Els fatalistes us diran que el mal és indefugible, que la guerra, la ignorància i la fam són inevitables, i aquesta rutina nefasta us la inculcaran des dels grups de pressió que tenen interès en la desesperança humana.

Reaccionem, creem un estat d'opinió que doni confiança a la Humanitat, diguem les coses pel seu nom, estudiem el comportament humà, considerem quins són els nostres interessos reals –els de tota la Humanitat– i veurem que hi ha solucions.

I com a catalans ens correspon un paper històric, consistent en difondre arreu un missatge, el missatge de Ramon Llull, transmès en la nostra llengua, que esdevingui universal, necessària i estimada, un missatge fet d'ètica, d'esperança, de coneixement i de coratge.

Ferran Margarit

LA COSMOLOGIA CATALANA

Ferran Margarit

LA COSMOLOGIA CATALANA

Ferran Margarit

Aquest llibre conté revelacions absolutament sorprenents i innovadores. Hi trobareu aclariments sobre el funcionament de la realitat i també nocions de matemàtica analògica, molt útils per explicar els mecanismes de l'evolució, així com explicacions sobre l'origen de la psique i de la vida, de les quals es demostra que són dues cares del mateix fenomen.

Hi trobareu conceptes com la bioelectrònica, que explica el funcionament de la psique autònoma (la dels animals i la dels éssers humans). La teologia hi és treballada com una anàlisi de la realitat, car s'hi demostra que els déus no són altra cosa que la pròpia realitat. Tot això ens situa als antípodes de la superstició i de l'engany, i ens obre la porta a una nova era, on el coneixement i la lògica matemàtica seran els patrons del progrés i de l'harmonia entre els humans i amb el món que habitem.

15x21 cm. 256 pàgs. CED456 11'42 • + 4%IVA

edicions CEDEL

C/ Rossend Arús, 16
08014 BARCELONA
Tel: 933 311 042 // 934 211 880
Fax: 934 228 971
e-mail: cedel@kadex.com
web: www.kadex.com/cedel

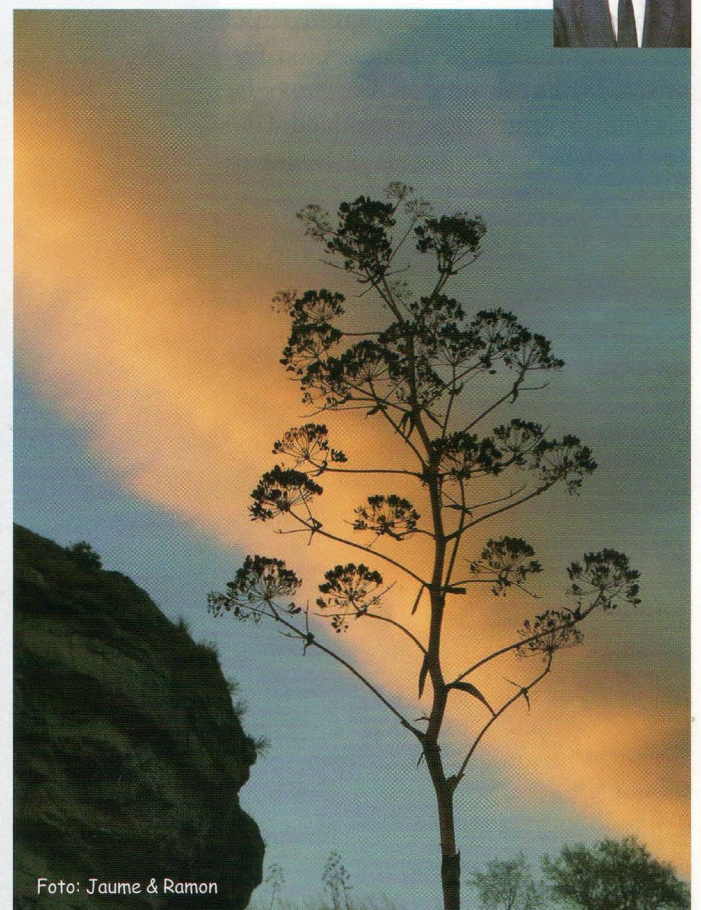

Foto: Jaume & Ramon

Pensar i sentir

Malgrat que en l'esfera individual aquestes dues manifestacions de l'esperit estiguin estretament lligades i depenen una de l'altra, en la col·lectiva són de resultats quasi del tot oposats. L'educació i l'ambient influeixen menys en els sentiments que en les idees. Els costums, hàbits i creences transcendeixen més en els pensaments que en la manera de sentir, que sol variar poc després del bressol.

Hi ha diferències en la manera de sentir les desgràcies i les alegries del proïsme que són dependents de les idees, com per exemple, la contemplació d'un miserable: el miren impassibles els qui ho creuen un fet natural i obligat; el menyspreuen aquells que l'acusen de gandul, i s'irriten contra la social injustícia els qui ho veuen com dependent d'un ordre social arbitrari. Però aquestes diferències no són fonamentals. En el fons, la capacitat de sentir amor envers els semblants, satisfacció pel bé i llàstima per la desgràcia aliena, solidaritat amb el dèbil i el caigut i odi contra el detentor, no és privativa de cap doctrina social i està pel damunt de la manera de pensar.

Els homes es troben agrupats per interessos econòmics, per creences religioses o filosòfiques i per idees polítiques. Precisament allò que més distancia els homes, ja que fomenta l'odi a mata-degolla, el menyspreu i els adversaris a mort, per la qual cosa fomenta la duresa de cor. En canvi la identitat de sentiments, fomentadora de cordialitats, no ha servit encara per establir vincles d'unió entre els homes. Res uneix més que la identitat en el sentir, així com res separa més implacablement que la disparitat en les idees.

Les idees semblen tenir una missió social: accentuar els odis humans, ser viviers de discòrdies, fomentar les guerres, desplegar la barbàrie. Ens condueix de la mà a la crueltat. El companyonatge ideològic a penes pot existir més que entre mitja dotzena d'individus, ja que són pocs els qui arriben a coincidir en una mateixa concepció mental. Tan sols el sentiment pot unir-nos pel damunt de les diferències en la manera de pensar, de les fronteres geogràfiques, religioses, ideològiques i sectàries que semblen odis caïnites entre els humans. Les idees, les elucubracions mentals han servit de

ciment a les guerres. Les arengues es fan a base d'idees o d'aparença d'idees, qui té més! Les masses no aprecien aquestes subtilitats. Els pacifistes, en canvi, han de parlar al sentiment, com ho fa el llibre de Remarque «Sense novetat en el front». Aquell sentiment fratern que fa pronunciar al protagonista de la novel·la la paraula «camarada» davant del seu enemic del front, a qui en un moment de ceguesa bel·licosa, d'inconsciència guerrera, acaba d'apunyalat.

El homes no poden arribar a coincidir en una idea, menys en una concepció social, però arriben fàcilment a agermanar-se en un sentiment compassiu, en un afecte humà. El sectarisme oblida que és germà el qui pensa al revés que nosaltres i acostuma a negar-li la bondat i fins i tot la capacitat dels sentiments. La bellesa de sentiment pot il·luminar a tot ésser vivent, des del més obcecado al més sensat, des del més grosser al més intel·lectual, des del més savi al més ignorant i des del més fanàtic al més lliurepensador. Hi ha criminals amb més dosi de bondat i més puresa d'efectes que molts que passen per moralistes.

Dr. Isaac Puente

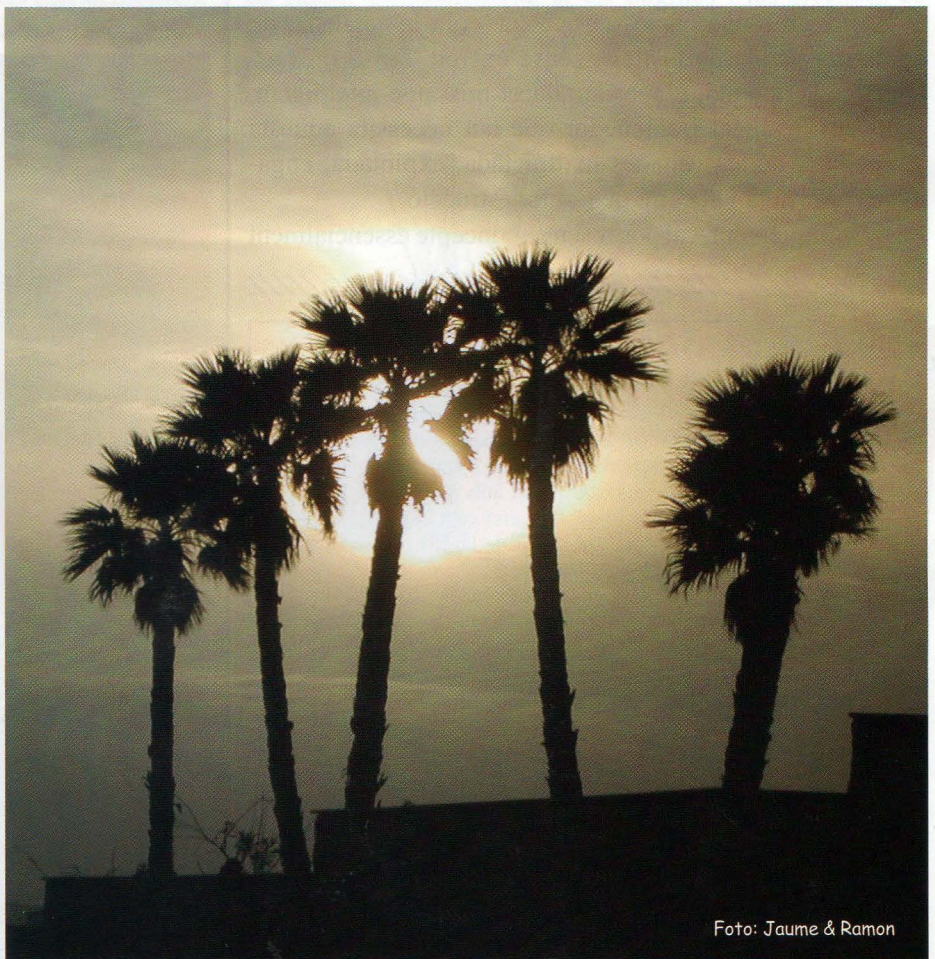

Foto: Jaume & Ramon

Contra la política

Si fossin els governants homes d'encert en la seva gestió i també fossin els polítics homes sincers, no cegats per la vanitat del poder ni per la seducció de l'autoritat, hauríem de reconèixer l'evidència que, en el parlament o en la majoria governamental, el polític és el mateix home franc, cordial i afectuós que es presenta en demanar el vot; ens demostrarien pràcticament que les lleis serveixen per quelcom més que per emparar al poderós, comprovaríem de manera real que els drets constitucionals ens tenen alguna utilitat en invocar-los davant de l'uniformat representant de l'autoritat que ens atropella. Doncs, enfront de tan bell supòsit realitzat, nosaltres, com a anarquistes, estariem davant de la política que atribueix a uns homes les condicions de comandament i a tots els altres obliga a sotmetre's-hi i a la obediència.

Situades les coses en el millor dels supòsits, essent cert, com diuen —que la societat imposa la necessitat que hi hagi algú que mani, i aquesta necessitat fos complida per una perfecta selecció dels millors, i els millors tinguessin una indubtable superioritat intel·lectual i rectora sobre els altres— encara quedarien en peu alguns arguments contra l'autoritat i en pro de la sobirania individual.

La nostra oposició a la política no va dirigida contra la política actual, ni es fixa en els seus errors presents i passats, ni invoca els atropellaments del poder i els abusos d'autoritat, ni treu partit de l'ambició de la inconsciència i de la versatilitat dels polítics.

Per nosaltres tots els polítics són iguals; en demagògia electorera, en escamotejar els drets del poble, en afany de notorietat, en arribisme, en encert per criticar des de la oposició i en cinisme per justificar-se des del poder. Governamentals o d'oposició tots parlen el mateix llenguatge enganyós per al poble, per al càndid elector que creu haver contribuït al benestar nacional amb el seu vot.

Poques vegades en la Història hauran tingut els anarquistes exemples més clars de la desimboltura política que la que ens ofereix la política republicana. Homes que tingueren tota la confiança del poble, que il·lusionaren als descreguts, han demostrat des del poder que incorren en els mateixos excessos que criticaren; fins aquest punt és certa l'afirmació anarquista que el mal no està en els homes sinó en l'autoritat, que no són els homes els que tenen el poder sinó el poder qui posseeix i guanya els homes. Tan odiós, tan despòtic, tan cruel, tan insensat i tan enamorat de si mateix considerem aquest Govern d'homes que enardien el poble amb la seva verbositat oratòria quan cercaven el seu recolzament com el més reaccionari dels governs de la Monarquia. Hi ha proves suficients a la Història per testimoniar que els abusos del poder no depenen dels individus que el personifiquen.

Quan els homes que tenen el poder es decideixen a fer unes eleccions ens amenacen als abstencionistes amb el fantasma del «faccio», amb l'espectre de la reacció, fins i tot amb la restauració de la Monarquia. Per la nostra part,

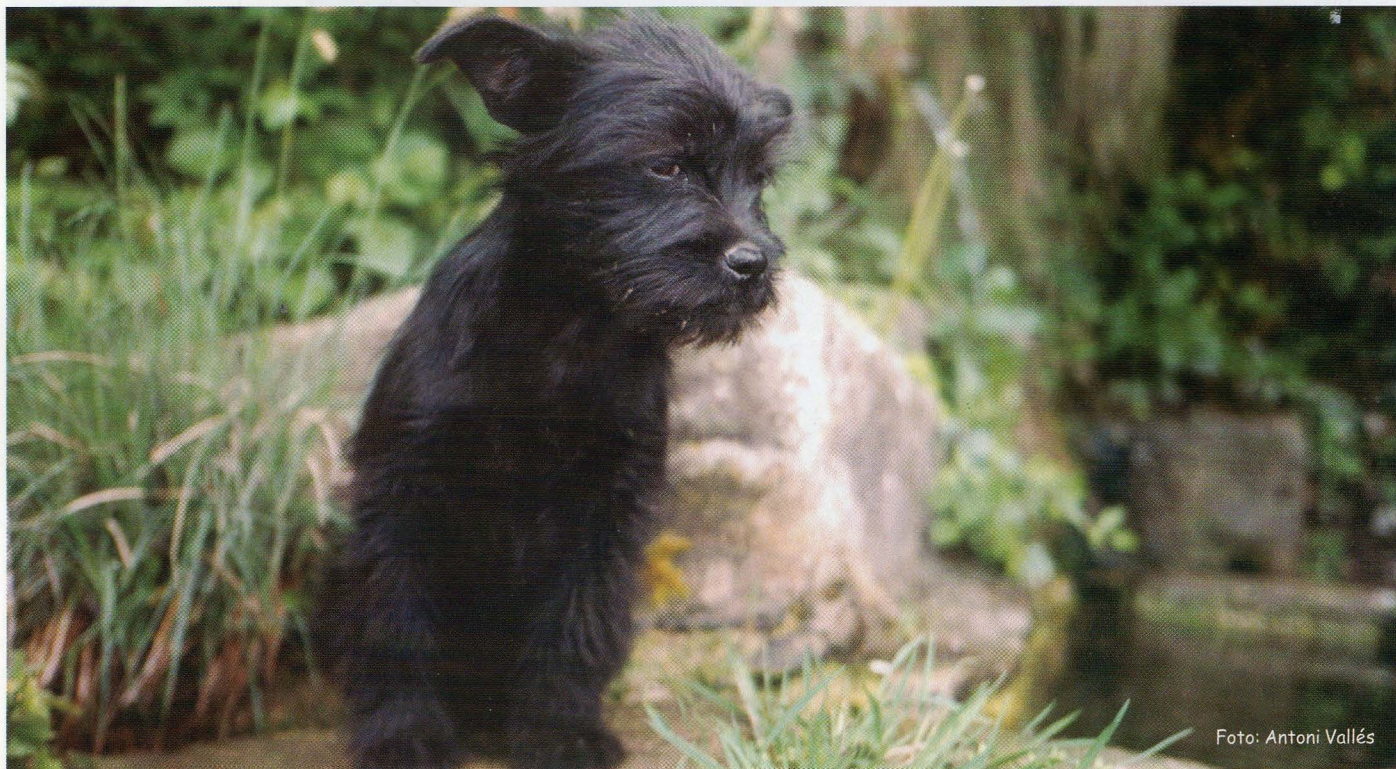

Foto: Antoni Vallés

els inculpem de ser ells qui fan possible el retorn al passat, per haver frenat el moviment popular que va portar-los i per la seva desatesa conducta en el poder. No acudiríem al terreny polític, perquè una vegada més seríem defraudats i enganyats. Ha de ser en el carrer i mitjançant la revolució social com ens oposarem al feixisme de dretes i al feixisme d'esquerrres, ambdós ben vistos per la burgesia, presoners del capitalisme, els qui, entre bastidors, mouen els fils de la farsa política, en la qual hi ha un personatge que sempre li toca perdre i pagar: EL POBLE.

Isaac Puente
1933

**ATENEU ECLÈCTIC I
LIBERAL D'ATEUS I
AGNÒSTICS**

VINE A CONÈIXER-NOS

Estem a:

Plaça Salvador Puig i Antich, 4
43425 El Fonoll (La Vall del Corb)
Conca de Barberà
i a internet:

www.kadex.com/ateus
ateus@kadex.com

Opinió

Una fiscalitat a mida

Els nostres impostos haurien d'ésser selectius d'acord amb la nostra consciència, és a dir, que no serveixin per funcions que no estiguin en contra de les nostres conviccions o sentiments.

Per exemple jo sóc ateu, antimilitarista i republicà, llavors per què haig de col·laborar amb el càncer social que suposa l'església catòlica, amb un exèrcit que envaeix i mata innocents a Iraq o amb la paràsita i anacrònica monarquia que ens va imposar el desig d'un dictador feixista que es va aixecar en armes contra un govern republicà legítim i que a més mata indefensos óssos en salvatges caceries.

Quina altra cosa fóra que ens donessin l'opció de seleccionar d'acord amb els nostres criteris on es destina el nostre esforç fiscal.

Podria ésser més que una manera de pagar impostos, sense sentir-se estafat pel sistema, una concienciació d'on cal ficar els diners d'acord amb el teu criteri i sensibilitat social.

Sobren mitjans tècnics i informàtics per fer-ho, però de ben segur que no hi ha cap voluntat política per tirar-ho endavant.

Emili Vives

Foto: Jaume & Ramon

Pais laic «descontaminat»

Fa uns dos anys vaig escriure un article a aquesta revista, on demanava la limitació de la difusió de les creences religioses i l'extinció de símbols i noms religiosos en espais públics.

Hem tingut la satisfacció de veure que el Parlament francès ha aprovat, per aclaparadora majoria (47 vots a favor, 36 vots en contra), l'abolició de símbols religiosos a les escoles públiques.

És un important primer pas que cal difondre en els espais i locals públics (carrers, hospitals, mitjans de comunicació, administració...). Així com la supressió de noms que impliquin creences o supersticions religioses de cap mena.

Per mi és una falta de respecte que hi hagi hospitals, carrers etc...anomenats: Mare de Déu de la Sagrada Trinitat, Sant Crist, Sagnant Cor de Jesús... En els meus dies d'estada a un hospital públic, vaig haver de suportar una creu penjada davant meu, malgrat la sol·licitud perquè fos retirada.

No em serveix l'argument de la «mil·lenària tradició cristiana», totes les sectes religioses són perniciosos i tots els enganys són indecents, encara que provenguin de la gran secta catòlica. Cal canviar les anacròniques difusions de creences per la difusió cultural, per l'estimulació de totes les causes humanitàries, i fer tot el que es pugui per agermanar tots els éssers humans des de la llibertat personal i el propi criteri, sense menjades de coco de cap mena, a còpia d'absurdes creences que abusen i exploten les debilitats i les pors humanes.

Confio que algun dia es jutjarà els predicadors, com a mentiders, enganyadors que arravaten la llibertat dels individus i si poden la seva economia.

Ja seria hora que el Parlament de Catalunya també prengui exemple del francès i faci que la vida pública (els espais públics, mitjans de comunicació) siguin els propis d'un país laic on no es falti al respecte a cap ciutadà ja sigui de qualsevol de les més de 20.000 sectes religioses que hi ha (Evangelisme, Islam, Testimonis de Jehovà...), i que ningú que sigui creient, agnòstic o ateu hagi de suportar la contaminació mental i la publicitat per-manent dels símbols de la gran secta catòlica.

Caldria que les creences siguin només un assumpte privat que es limiti als espais privats.

Quan es lliuraran les escoles de Religió i altres succedanis? Qui té por que la gent visqui lliure de creences i supersticions i tingui criteri? Quan tindrem el país «descontaminat» de tanta toxina religiosa? Espero que aviat.

Emili Vives

Foto: Emili Vives

Respecte per a tots

Alguns menyspreen els altres amb l'excusa de la religió.

DÉU... O LA TEVA IDEA DE DÉU?

Tant creients com ateus afirmen que l'home concep la divinitat «a imatge i semblança seua»: tal com ell és i viu: **EXISTEIXEN PER QUÈ TANTES CONCEPCIONS DE DÉU COM A PERSONES.** Dins de la més estricta ortodòxia catòlica, per exemple, es donen avui visions tan diferents com l'agustinisme i el franciscanisme d'una banda i el jesuïtisme i l'opusdeisme per una altra, per no parlar de les concepcions dels ermitans del desert, els inquisidors o els capellans obrers.

Subratllem-lo: **NO VEIEM LES COSES COM SÓN, SINÓ COM SOM.** Cadascú té una imatge diferent **FABRICADA** per ell mateix, és a dir, un **FETITXE** de la divinitat. **CADASCÚ TÉ UNA MICA EL DÉU QUE ES MEREIX.**

«Un bon Déu és la més noble obra de l'home», però no falten desaprensus que pretenen ser els únics intèrprets vàlids de **LA VERITAT.** I **FAN DE DÉU LA SEVA PROPIETAT PRIVADA,** exigint que tots s'adaptin servilment a les seves concepcions teològiques i codis morals. Aquests mesquins imaginem un Déu com ells, mesquí, autoritari, cruel.

Fent-se com a déus pretenen comprendre plenament, i a més ells sols, tan gran misteri. En realitat ells necessiten més que ningú **AMPLIAR EL SEU DÉU** i per aconseguir-lo, aconseguir **UN SUPLEMENT D'ÀNIMA** que els permeti ser el que originàriament significa la paraula «**CATÒLIC**», és a dir, **UNIVERSALS,** capaços d'acceptar i estimar tots els homes. **NO ENS DEIXEM ENGANYAR PELS QUI SÓN TAN LIMITATS QUE CREUEN SABER-HO TOT!**

INTOLERÀNCIA

La intolerància religiosa constitueix de fet la major amenaça a la fraternitat i la pau entre els homes, les famílies i les nacions. En efecte, pocs són els qui s'atreveixen a dir que la seva raça és superior a les altres, declarant-se racistes. Fins i tot els més nacionalistes han de reconèixer que el seu país és només una petita part del món, i respectar els altres nacionalistes, condemnant l'imperialisme. Però són molts els qui encara proclamen que la seva religió és la millor, **NO SOLS PER A ELLS SINÓ PER TOTS,** i pretenen imposar-la, menyspreant els altres. Sacralitzen així el seu orgull, es tenen pel poble triat, l'únic digne i moral: i amb massa freqüència, sacralitzant el seu nacionalisme o el seu racisme, emprenen «santes» campanyes d'opressió i guer-

ra als altres. Com va dir el Pare Juan de Mariana: «No hi ha enenistats majors que les que es forgen amb veu i capa de Religió, perquè els homes es fan cruels i semblants a les bèsties feres», i com va afirmar Pascal «mai es fa el mal tant i amb tant de plaer com quan es fa per una convicció religiosa».

La història ens mostra el cíclic ressorgir d'aquests fanàtics, que adulteren la religió per satisfer les seves ànsies de poder, el seu pervers desig d'oprimir **RELIGIOSAMENT** els altres. Però «res hi ha més contrari a la religió que la violència» (Sant Just), ja que «**LA RELIGIÓ QUE S'IMPOSA AMB LA VIOLÈNCIA ES CONVERTIX EN POLITICA**» (Cardenal Lercaro).

Foto: Jaume & Ramon

ESPANYA I AMÈRICA

Vegem un exemple concret: la intolerància religiosa en el xoc de civilitzacions entre Espanya i Amèrica, segons van contar els seus protagonistes: Colom afirmava que els indis, «innocents», «com a criatures» (és a dir, inferiors), estaven despullats fins i tot d'idees religioses, per la qual cosa es farien fàcilment cristians. Altres, amb el mateix fi d'apoderar-se dels seus cossos i de les seves ments afirmaven el contrari, com Tomás Ortiz davant del Consell d'Índies: «Que els indis "són com a ases, embadocats, esvalotats, insensats" i no volen mudar costums ni déus».

Són les raons del llop, oficialitzades en la famosa requisitòria perquè se sotmetin al Déu i al Rei d'Espanya: «Si no ho feu/... / us subjectaré al jou de l'Església i a les seves Alteses, prendré les vostres persones i les vostres dones i els fills els faré esclaus.»

Davant de la resistència dels indígenes, els soldats «els cremen les cases i lleven la llibertat, dient que és millor que siguin esclaus que no que visquin en els seus vicis». (Pare Diego de Rosario). Cridant principis «naturals» als principis acostumats en el seu país (Pascal), els conquistadors no dubtaven a veure la palla en l'ull aliè, criticant els costums «antinaturals» dels nadius per justificar les seves pròpies rapinyes, violacions i morts... per «salvar-los». Quan els missioners van començar a catequitzar altres indis, «aquests els van escoltar educadament al principi, fins que van començar a demostrar-los l'absurditat de les seves creences paganes: perquè llavors els van retreure amb amargor la seva falta d'educació. Deien que ja que havien tolerat amb tota tranquil·litat que se'ls diguessin les coses

increïbles que els havien contat, el seu deure era almenys actuar de la mateixa manera» (Lafitau). Mencionem també la protesta d'aquell cap indígena, a qui els espanyols matarien, que va declarar que si els espanyols anaven al cel ell preferiria no anar-hi (Fra Bartolomé de les Casas); i aquells indis xilens, segons P. Borges, als qui no els passava pel cap la concepció d'un Déu tan cruel com el dels cristians, queixant-se també, com en els codis maies, d'aquest Déu que «no parla sinó de pecat».

A Amèrica, per tant, com després a Àsia i Àfrica, els indígenes van comprendre aviat que SE'LS VOLIA FER MIRAR EL CEL PER ROBAR-LOS LA TERRA, volent, no el seu bé, sinó els seus béns. Sota l'excusa de «salvar-los», se'ls menyspreava, robava i violava físicament, econòmicament i culturalment. Els pocs missioners i colons de bona fe no servien en definitiva sinó contra la seva voluntat COM A PANTALLA PER AMAGAR L'OPRESSIÓ d'un poble per un altre.

CONCLUSIÓ

Contra el que afirmen els qui per fanatisme o altres interessos inconfessables volen imposar com a única la seva pròpia concepció de Déu, i interpreten en forma mesquina que fora del seu grup religiós no hi ha salvació.

NO ÉS MILLOR QUI TÉ LES MILLORS IDEES SOBRE DÉU SINÓ EL QUE ÉS HONEST, és a dir, complir amb la seva consciència. I a la terra, el germà no és sempre el coreligionari, sinó el que, fins i tot amb idees diferents, mostra ser solidari amb el seu proïsme com en la paràbola del ferit de Jericó.

Foto: Emili Vives

En definitiva, qui diu que és religiós, QUE ESTIMA DÉU, PERÒ ODIÀ EL SEU GERMÀ, ÉS UN MENTIDER (Sant Joan). Només l'amor permet comprendre a fons els altres, més enllà de les diferències i limitacions, i fins i tot l'error en el camp religiós i moral; limitacions i errors que qui estima no es declara farisaicament lliure, ni encasella a ningú amb una única i definitiva etiqueta religiosa o moral, PERQUÈ L'HOMÉ VAL MOLT MÉS QUE LES SEVES IDEES.

Atenció amb els qui, escudant-se en un símbol religiós (creu, mitja lluna, estrella de David, etc.), no dubten a condemnar a mort eterna, i fins i tot a mort temporal, a l'altre ésser humà perquè no té exactament les mateixes idees que ells sobre Déu o sobre alguns dels ritus religiosos. Són els mateixos que, assedegats de poder i de sang, condemnarien a l'infern i a la foguera, amb «santa còlera moral» a, per exemple, els polinesis que no tinguessin les mateixes normes de comportament, les mateixes limitacions en la seva conducta, els mateixos tabús que ells.

¡COMPTE AMB TOTS ELS FANATISMES!

Martín Sagrera

Frases:

«L'Islam és una religió que, posant Al·là en el lloc de la llei, en el lloc de l'Estat, governa cadascun dels sentits de la vida dels seus fidels i per tant altera la vida dels altres.

Una religió que creu que la separació entre Església i Estat és una blasfèmia, una religió que no té la paraula llibertat en el seu diccionari.»

Oriana Fallaci

Foto: Antoni Vallés

Racó poètic

PANORAMA

Nàufrags en un mar de paraules
condemnat a sobreviure
estelles a mercè de les onades
allà on el corrent ens porta,
rau el nostre fracàs.

Mai mestres del destí,
aprenents en tants combats
les lliçons s'estroquen
a perpetuïtat.

Derrota permanent
dèries frustrades
esclaus del fat
caminen endebades
cap a una eixida inexistent
o per a sempre amagada.

Fites mal assenyalades,
rutes inútils
nords que canvien
futurs dubtosos
projectes errats
monstres perversos
somnia barrats
nits angunioses
malsons inacabats
discussions fora de lloc
arguments forassenyats
dubtes perennes
perplexitat profunda
vaixells encallats
desferres a la platja
ocells trencats
infants de totes creences,
juguen a soldats.
Branques estèrils
clams sense resposta
deserts immensos
perfecta utopia
avions ferralla
taüts decorats
provocadors prepotents
terroristes embogits, histèrics, fanatitzats

L'absurd ens estavella
contra els penya-segats del dogma
i en els tentacles de la ignorància,
vivim tancats.

Cervells esquifits
enigmes aclaparadors
amors mai consumats
odis ingents
fal·làcia triomfant
mentides a gratcient
Petitesa d'esperit
caràcters encongits
propostes opaques
respostes buides.

Rutines constants
ments estàtiques
llàgrimes de sang
vella, resseca, improductiva, mesquina.

Intents
només intents,
de saviesa.

Aquest és el panorama,
que veig,
des d'una torre enrunada
que domina un àmbit,
que fa basarda.

Ferran Margarit

POESIA NO POT RIMAR AMB MONARQUIA

Poesia no pot rimar
amb monarquia,
ni borbó
amb qualsevol raó.
Ja està dit
com si fos
l'anell al dit,
però no,
no he dit res
que fos entenedor;
perquè fins i tot
les monarquies
són fetes per homes
que raonen tots els bells peròs
i també treuen balances contrastades
que són fetes de moltes paraules;
aquestes resten envoltades de les mil baules...
i parem-nos si més no
en els llocs on brollen les set ciències
perquè llavors haurem d'esmentar
un bellugadis desert que ens portarà
en el bell no-res.
I vet aquí una nova paradoxa
que s'ha entortolligat
entre qui mana
i qui no vol ser manat.

Rafael Soteras

Foto: Jaume & Ramon